BENIN

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej

DPU-WIKP-424/541/2025
24.09.2025

Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia UDSC

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Beninie.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: około14,7 mln (dane z 2024 r.).[1]

Skład etniczny: Fon i pokrewne 38,4%, Adja i pokrewne 15,1%, Joruba i pokrewne 12%, Bariba i pokrewne 9,6%, Fulani i pokrewne 8,6%, Ottamari i pokrewne 6,1%, Yoa-Lokpa i pokrewne 4,3%, Dendi i pokrewne 2,9%, pozostali 0,9%, obcokrajowcy 1,9%.[2]

Skład religijny: muzułmanie 27,7%, katolicy 25,5%, protestanci 13,5%, vodoun (inaczej: vodun, voodoo) 11,6%, inni chrześcijanie 9,5%, inne tradycyjne religie 2,6%, inne religie 2,6%, ateiści 5,8%.[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Benin jest republiką prezydencką.[4] W przeszłości kraj ten był kolonią francuską, a niepodległość uzyskał w dniu 1 lipca 1960 r.[5][6]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Pod względem administracyjnym Benin dzieli się na 12 departamentów: Alibori, Atacora, Atlantique, Borgou, Collines, Couffo, Donga, Littoral, Mono, Oueme, Plateau, Zou.[7]

1 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

2 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

3 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

4 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

5 PWN, Benin. Historia. https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Benin-Historia;4573775.html

6 MSZ, Benin, https://www.gov.pl/web/nigeria/benin-ie

7 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

Mapa. Podział administracyjny Beninu.[8]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Prezydent Beninu wybierany jest w wyborach bezpośrednich bezwzględną większością głosów w głosowaniu powszechnym (w 2 turach, w razie potrzeby) na pięcioletnią kadencję (z możliwością ubiegania się o drugą kadencję).[9]

Aktualnym prezydentem Beninu jest **Patrice TALON,** który pełni tę funkcję od kwietnia 2016 r. W ostatnich wyborach prezydenckich (odbyły się 11 kwietnia 2021 r.), zdobył 86,3% głosów.[10]

[8] Wikipedia, Districts of Benin, domena publiczna, https://en.wikipedia.org/wiki/Subdivisions_of_Benin#:~:text=Benin%20is%20divided%20into%2012%20departments%20(French:,third%20level%20are%20the%20arrondissements%20of%20Benin.

[9] CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

[10] CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

Następne wybory prezydenckie są przewidziane na 12 kwietnia 2026 r. [11]

RZĄD I PREMIER

Prezydent Beninu pełni jednocześnie funkcję głowy państwa i szefa rządu. Mianuje on także członków Rady Ministrów.[12]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Władzę ustawodawczą w Beninie sprawuje jednoizbowe Zgromadzenie Narodowe, w skład którego wchodzi 109 posłów. Członkowie parlamentu są wybierani bezpośrednio na 4-letnią kadencję.[13]

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w dniu 8 stycznia 2023 r.[14] Zwyciężyła w nich **Postępowa Unia dla Odnowy** zdobywając 53 miejsca w Parlamencie. Drugie miejsce ex aequo (28 mandatów) zdobyły partie: **Blok Republikański** oraz **Demokraci**.[15]

Następne wybory są przewidziane na styczeń 2026 r.[16]

SYSTEM PRAWNY

W Beninie obowiązuje system prawa cywilnego (wzorowany w dużej mierze na systemie francuskim) oraz prawa zwyczajowego.[17][18]

KARA ŚMIERCI

Według ostatniego raportu Amnesty International z 2025 r. dot. kary śmieci na świecie, prawo Beninu nie przewiduje kary śmierci za żadne przestępstwo.[19]

11 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

12 MSZ, Benin, https://www.gov.pl/web/nigeria/benin-ie

13 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

14 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

15 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

16 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

17 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

18 CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

19 Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024 [ACT 50/8976/2025], 04.2025, https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w kraju Beninie w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2023 r. – 214 osób, w 2024 r. – 235, a od początku 2025 r. do końca września 2025 r. – 399. Największą liczbę ofiar odnotowano w departamencie Alibori (582 z 848 osób). Większość ofiar (429 osób) zginęło w wyniku działalności JNIM (patrz dalej).[20]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Siły Zbrojne Beninu (Forces Armees Beninoises, FAB) podlegają Ministerstwu Obrony Narodowej i odpowiadają za bezpieczeństwo zewnętrzne. Oprócz obowiązków związanych z obroną przed agresją zewnętrzną, FAB mogą zostać zaangażowane do pomocy w utrzymaniu porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego na warunkach określonych przez prezydenta kraju. Mogą także uczestniczyć w projektach dotyczących rozwoju gospodarczego.[21]

Aktualnie głównym zadaniem sił bezpieczeństwa Beninu jest przeciwdziałanie przenikaniu do kraju grup terrorystycznych powiązanych z **Al-Kaidą** i **Państwem Islamskim** działających tuż za północną granicą Beninu w Burkina Faso oraz Nigrze. W 2022 r., po serii ataków ze strony tych grup, rząd Beninu uznał, że jest w „stanie wojny". Jeszcze w tym samym roku prezydent Talon zobowiązał się do przeznaczenia ponad 130 milionów dolarów na rekrutację 4 000 (później zwiększoną do 5 000) dodatkowego personelu wojskowego, modernizację sprzętu wojskowego oraz budowę i wzmocnienie baz operacyjnych.[22]

Ponadto FAB uczestniczy w Wielonarodowej Wspólnej Grupie Zadaniowej (ang. Multinational Joint Task Force, MNJTF) wraz z Kamerunem, Czadem, Nigrem i Nigerią w działaniach przeciwko Boko Haram i Państwu Islamskiemu na obszarze dorzecza jeziora Czad i wzdłuż północno-wschodniej granicy Nigerii. [23]

FAB ponadto ściśle współpracuje z belgijskimi siłami zbrojnymi. Belgowie zapewniają doradztwo wojskowe, szkolenia i darowizny w postaci używanego sprzętu. [24]

Północna część Beninu jest obszarem działania **Jamaat Nusrat al-Islam wal Muslimeen (JNIM)**[25] – salaficko-dżihadystycznej grupy będącej oddziałem ponadnarodowej organizacji Al-Kaida. Organizacją macierzystą tej grupy zbrojnej jest Al-Kaida w Islamskim Maghrebie (AQIM) z siedzibą w Algierii, której korzenie wywodzą się

[20] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), Benin, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[21] CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

[22] CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

[23] CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

[24] CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/

[25] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

z wojny domowej w Algierii w latach 90. XX w. Aktualnie wpływy i zasięg tego ugrupowania rozciąga się na większą część środkowego Sahelu i na państwa przybrzeżne Afryki Zachodniej, północne i środkowe Mali, większości Burkina Faso, część Nigru oraz najbardziej na **północ wysuniętych obszarów Beninu**, Ghany, Wybrzeża Kości Słoniowej i Togo.[26] JNIM stara się przejąć kontrolę nad strategicznymi szlakami dostaw z Beninu, Togo, Mali i Wybrzeża Kości Słoniowej oraz strategiczną infrastrukturą zaopatrzeniową (mosty, drogi itp.). Od 2021 r., a szerzej od 2022 r., JNIM infiltruje nowe społeczności w północnym Beninie, budując sojusze (często siłą) i zastraszając kluczowe osobistości. Według powszechnie dostępnych źródeł informacji, Benin nie jest głównym celem ataków JNIM, ale środkiem do uzyskania i skonsolidowania kontroli nad Burkina Faso. W Beninie JNIM jest aktywny przede wszystkim w departamentach **Atacora** i **Alibori**, na obszarach Parków Narodowych: W (**fr. "W" du Niger**) i Pendjari (**fr. Parc National de la Pendjari**), które znajdują się w najdalej na północ wysuniętej części kraju przy granicy z Burkina Faso oraz Nigrem.[27][28] Od początku 2023 r. do końca września 2025 r. w wyniku działalności JNIM zginęło 449 osób – najwięcej w departamencie Alibori (334 osób) oraz Atacora (113 osób).[29]

W Beninie zgłoszono także **obecność Państwa Islamskiego w Sahelu (IS Sahel)** na granicy z Nigrem, w gminach **Malanville i Karimama**, jednak jego zasięg jest znacznie bardziej ograniczony w porównaniu z JNIM.[30] Od początku 2023 r. do końca września 2025 r. w wyniku starcia PI z wojskiem Beninu śmierć poniósł 1 żołnierz.[31]

Ponadto na terytorium Beninu (również głównie na północy kraju) aktywne są niezidentyfikowane ugrupowania zbrojne, jak również lokalne i etniczne bojówki, m.in. **Kompa Communal Militia, Kimilda Communal Militia, Holi Ethnic Militia** oraz **Fulani Ethnic Militia**.[32]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Nie znaleziono informacji wskazujących na to, by w Beninie obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

[26] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), Filtry: Benin Jama'at Nusrat al-Islam wal-Muslimin (JNIM), 13.11.2023, https://acleddata.com/2023/11/13/actor-profile-jamaat-nusrat-al-islam-wal-muslimin-jnim/

[27] Clingendeal Institute, Explaining JNIM expansion into Benin, https://www.clingendael.org/pub/2022/conflict-in-the-penta-border-area/3-explaining-jnim-expansion-into-benin/

[28] Global Initiative Against, Transnational Organized Crime, Hostage to violent extremism, 07.03.2024, https://globalinitiative.net/analysis/hostage-to-violent-extremism-kidnapping-in-northern-benin/

[29] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[30] Global Initiative Against, Transnational Organized Crime, Hostage to violent extremism, 07.03.2024, https://globalinitiative.net/analysis/hostage-to-violent-extremism-kidnapping-in-northern-benin/

[31] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakujący: Państwo Islamskie, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[32] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Beninie w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2023 r. 132 osób cywilnych, w 2024 r. – 117, a od początku 2025 r. do końca września 2025 r. – 104 W całym okresie od początku 2023 r. do końca września 2025 r. najbardziej niebezpiecznymi regionami dla ludności cywilnej były tereny przygraniczne w departamentach: Alibori – 189 ofiar, Atacora – 89 ofiar cywilnych.[33]

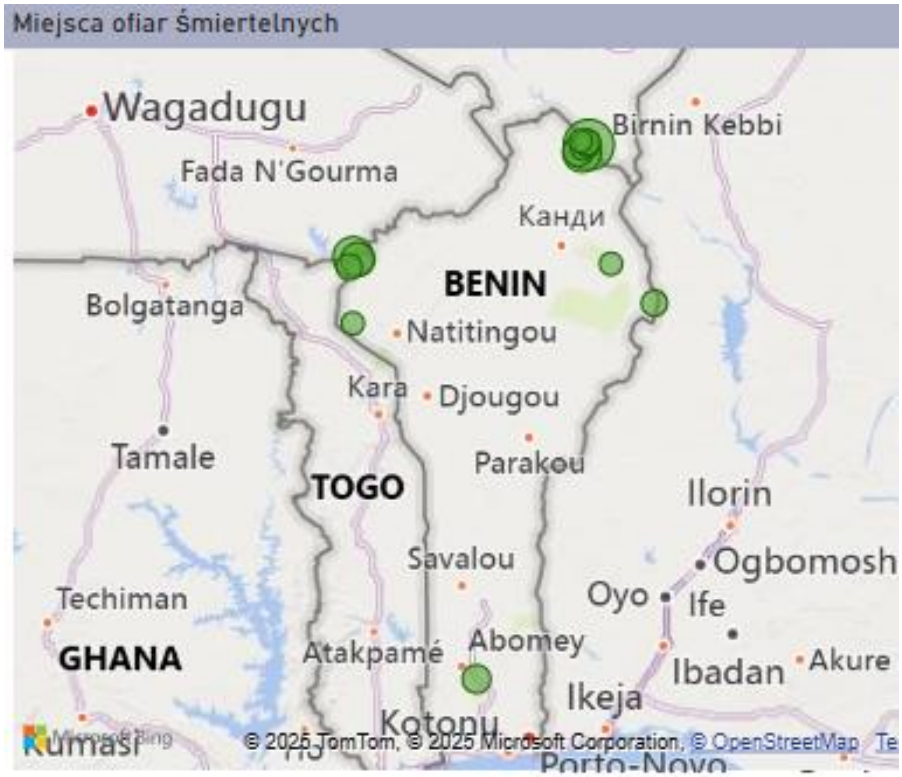

Mapa. Regiony największego ryzyka dla ludności cywilnej w okresie: 12.09.2024-12.09.2025 (mapa przygotowana przez WIKP w programie PowerBI, na podstawie danych ACLED).[34]

[33] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[34] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

Prowincja (admin1)	Liczba zdarzeń	Liczba ofiar
Alibori	253	189
Atacora	171	89
Borgou	60	28
Collines	12	11
Mono	7	7
Zou	12	7
Atlantique	17	6
Couffo	9	5
Suma	**567**	**353**

Tabela. Liczba śmiertelnych ofiar cywilnych w poszczególnych jednostkach administracyjnych w okresie: 12.09.2024-12.09.2025 (tabela przygotowana przez WIKP w programie PowerBI, na podstawie danych ACLED).[35]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do końca września 2025 r. na terenie Beninu nie odnotowano działań zbrojnych o charakterze wojennym, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.[36]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W Beninie dochodzi do ataków ze strony różnego rodzaju grup zbrojnych, których ofiarami staje się ludność cywilna. Największą liczbę ofiar ma na swoim koncie JNIM. Od początku 2023 r. do końca września 2025 r. na terenie Beninu członkowie tej grupy zabili 139 osób cywilnych.[37]

- 2 kwietnia 2023 r. bojownicy JNIM zabili 4 rybaków próbujących zarzucić sieci na rzece Pendjari (Atacora).[38]
- 1 maja 2023 r. maja bojownicy JNIM pozbawili życia od 8 do 18 osób w Koabagou (Atacora).[39]

35 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły Zbrojne Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

36 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

37 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

38 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

39 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

- 8 maja 2023 r. członkowie JNIM zdetonowali domowej roboty ładunek wybuchowy w Koabagou. W wyniku incydentu zginęły 3 osoby.[40]

- 4 i 9 maja 2023 r. zginęły po 2 osoby w Koabagou (Atacora) oraz Daloga (Atacora). Ładunek wybuchowy został podłożony przez członków JNIM.[41]

- 6 września 2023 r. członkowie JNIM zaatakowali wioskę Bako Maka (Alibori) zabijając 3 osoby.[42]

- 6 marca 2024 r. JNIM doprowadził do eksplozji improwizowanego ładunku wybuchowego w okolicach Chutes de Koudou (Alibori). Dwie osoby zginęły wyniku tego incydentu.[43]

- 3 października 2024 r. bojownicy JNIM zabili 8 osób w wiosce Gorou Kambou (Alibori).[44]

- 2 lutego 2025 r. członkowie JNIM zabili 2 osoby w Tanongou (Atacora).[45]

- 5 czerwca 2025 r. z ich rąk zginęła 1 osoba w Sakanwa (Alibori).[46]

Tymczasem od początku 2023 r. do końca września 2025 r. z rąk niezidentyfikowanych ugrupowań zbrojnych zginęło 69 cywilów (najwięcej w Alibori – 23 osób, Borgou – 19 oraz Atacora – 13 osób).[47]

W tym samym czasie z rąk lokalnych / etnicznych bojówek zginęły 3 osoby cywilne.[48]

DZIAŁANIA ODWETOWE

W Beninie dochodzi do ataków na ludność cywilną ze strony sił zbrojnych oraz policji w ramach prowadzonych przez nie akcji przeciwko różnego rodzaju grupom zbrojnym, m.in. JNIM, oraz wymierzonych w grupy przestępcze.[49]

40 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

41 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

42 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

43 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

44 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

45 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

46 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:JNIM, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

47 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący:niezidentyfikowane ugrupowania zbrojne, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

48 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

49 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły Zbrojne Beninu, Policja Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

- 25 czerwca 2023 r. członkowie sił zbrojnych Beninu zabili 2 osoby w trakcie aresztowania. Ww. byli podejrzewani o przynależność do grupy zbrojnej (brak informacji do jakiej).[50]

- 11 stycznia 2024 r. 2 pasterzy Fulani zostało zabitych przez Straż Narodową w Fuonougo (Alibori). Przyczyny ww. incydentu nie są znane.[51]

- 29 września wojsko zabiło 4 osoby podejrzane o przynależność do JNIM. Do zdarzenia doszło w Karimama (Alibori).[52]

- 15 marca 2024 r. Siły Zbrojne Beninu zabiły 2 osoby w pobliżu Karimama (Alibori).[53]

- 14 stycznia 2025 r. wojsko zabiło 11 osób zajmujących się przemytem paliwa w pobliżu Makrou (Alibori). W podobnych okolicznościach doszło do zabicia 5 osób w Banikoara (Alibori) w dniu 3 kwietnia 2025 r. oraz 4 w dniu 23 maja 2025 r. w Karimama (Alibori).[54]

- 7 lutego 2025 r. członkowie sił zbrojnych Beninu zabili 4 osoby podejrzane o współpracę z ugrupowaniami zbrojnymi.[55]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W Beninie, w wyniku działań ugrupowań zbrojnych, dochodzi do przypadków niszczenia mienia (domów, żywności i innej własności) i kradzieży przez członków JNIM oraz innych (głównie niezidentyfikowanych) ugrupowań zbrojnych. W okresie od początku 2023 r. do końca września 2025 r. doszło do 52 tego typu incydentów. Najwięcej z nich miało miejsce w departamentach: Atacora (28 zdarzeń) oraz Alibori (14 zdarzeń).[56]

Niezależnie od działań prowadzonych przez JNIM i inne ugrupowania zbrojne, Benin należy do najbiedniejszych krajów świata. Wskaźnik rozwoju społecznego w tym kraju z 2020 r. wynoszący 0,520 plasuje go na 163. miejscu wśród 189 krajów.[57]

[50] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły Zbrojne Beninu, Policja Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[51] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły Zbrojne Beninu, Policja Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[52] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły zbrojne Beninu, Policja Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[53] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły zbrojne Beninu, Policja Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[54] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły zbrojne Beninu, Policja Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[55] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły zbrojne Beninu, Policja Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[56] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[57] IFAID (International Fund for Agricultural Development), Benin. https://www.ifad.org/en/w/countries/benin

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W okresie od początku 2023 r. do końca września 2025 r. na terenie Beninu odnotowano 21 zdarzeń o charakterze terrorystycznym, w których zginęło 17 osób. Miały one miejsce w Atacora (15 incydentów, 11 ofiar śmiertelnych), Alibori (5 incydentów, 6 ofiar śmiertelnych) oraz Zou (1 incydent, brak ofiar). Większość z nich była wynikiem działań JNIM. Za 3 incydenty odpowiadały niezidentyfikowane ugrupowania zbrojne.[58]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Pozaprawne egzekucje: Według grupy społeczeństwa obywatelskiego, policja oraz wojsko używają wobec obywateli nieproporcjonalnej i śmiercionośnej siły, czego skutkiem są pozaprawne zabójstwa cywilów.[59] W wyniku działań sił bezpieczeństwa Beninu, od początku 2023 r. do końca września 2025 r. zginęły 93 osoby. Najwięcej – 89 w departamencie Alibori. Większość ofiar zginęła w trakcie prób przemytu paliwa, lub była podejrzewana o powiązania z grupami zbrojnymi.[60]

Ponadto ludność Beninu jest zagrożona atakami przeprowadzanymi przez niezidentyfikowane, etniczne oraz komunalne bojówki.

- 7 lipca 2023 r. niezidentyfikowana grupa zbrojna zaatakowała i zabiła 3 cywilów w pobliżu Toucoutouna (Atacora).[61]
- 15 września 2023 r. niezidentyfikowana grupa zbrojna zabiła 2 osoby w wiosce Toulwa (Alibori).[62]
- W dniu 29 lutego 2024 r. niezidentyfikowana grupa zbrojna zaatakowała i zabiła 2 pasterzy Fulani w Kalale (Borgou).[63]
- 7 marca 2025 r. członkowie niezidentyfikowanej grupy zbrojnej porwali i zabili 3 pasterzy w pobliżu Brignamo (Atacora).[64]

[58] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujacy: JNIM (Group for Support of Islam and Muslims), 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[59] USDOS (US Department of State), 2024 Country Reports on Human Rights Practices: Benin, 12.08.2025, https://www.state.gov/reports/2024-country-reports-on-human-rights-practices/benin/

[60] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, atakujący: Siły Zbrojne Beninu, policja Beninu, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[61] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[62] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[63] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

[64] ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

- 10 czerwca 2025 r. niezidentyfikowana grupa zbrojna napadła na rolników w Sandilo (Borgou) zabijając 3 osoby.[65]

W Beninie zdarzają się jednak także zabójstwa dokonane przez członków poszczególnych grup etnicznych.

- 13 marca 2023 r. myśliwi Holi zamordowali 3 Fulanów w Djabata (Colliners).[66]

- 24 lutego 2024 r. grupa osób zidentyfikowanych jako Natimba zaatakowała obóz Fulanów w Oroukayo (Atacoura) zabijając 2 osoby. Atak był efektem rozboju w pobliżu wioski, o który zostali oskarżeni Fulani.[67]

- W 2025 r. ACLLED nie odnotował tego typu zdarzeń.[68]

W kraju tym dochodzi także do przypadków przemocy tłumu w rezultacie samosądów.

- 23 stycznia 2023 r. tłum spalił żywcem 3 osoby oskarżone o zabójstwo. Do incydentu doszło w Tosso (Collines).[69]

- Również 3 osoby zostały spalone żywcem w dniu 31 lipca 2023 r. w Kpinnou (Mono). Ofiary były oskarżone o kradzież.[70]

Porwania: W Beninie dochodzi także do porwań z pobudek politycznych, ideologicznych i przestępczych.[71] Porwania dla okupu dokonywane przez grupy przestępcze zdarzają się w szczególności wzdłuż granicy z Nigerią. Istnieje także zagrożenie porwaniami przez grupy terrorystyczne – są one poważnym zagrożeniem w północnych regionach Atacora i Alibori.[72][73] Od początku 2023 r. do końca września 2025 r. w Beninie doszło do 141 porwań – najwięcej: 84 w Alibori oraz 54 w Atacora. Nie odnotowano ofiar śmiertelnych uprowadzeń.[74]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Beninie dochodzi czasem do demonstracji i protestów. Publiczne protesty i wydarzenia, które przyciągają duże grupy ludzi, przeradzają się nieraz w przemoc.[75] W okresie od początku 2023 r. do końca września 2025 r. odnotowano 37 tego typu

65 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

66 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, stakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

67 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, stakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

68 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, stakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

69 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

70 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, atakowani: cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

71 Smart Traveller, Travel Advice, Benin, 30.10.2024, https://www.smartraveller.gov.au/destinations/africa/benin

72 Global Organized Crime Index, Benin, https://ocindex.net/country/benin

73 Foreign Travel Advice, Benin, 02.07.2025, https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/benin

74 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, Porwania, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

75 Smart Traveller, Travel Advice, Benin, 30.10.2024, https://www.smartraveller.gov.au/destinations/africa/benin

zdarzeń (w tym 13 gwałtownych demonstracji). W ich wyniku doszło do śmierci jednej osoby cywilnej (w lipcu 2025 r.).[76]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Na terenie Beninu działają zorganizowane grupy przestępcze, zarówno krajowe, jak i międzynarodowe.[77][78]

Benin jest krajem pochodzenia, a także węzłem tranzytowym i rynkiem docelowym dla handlu ludźmi. Handlarze zazwyczaj biorą na cel kobiety i dzieci ze zubożałych obszarów północnych, które następnie stają się przedmiotem handlu krajowego i są sprzedawane na obszarach miejskich na południu kraju.[79]

Stosunkowo powszechnym przestępstwem w Beninie jest również handel bronią. Kraj ten jest zarówno krajem docelowym, jak i tranzytowym dla nielegalnego handlu bronią. Trwające konflikty w Nigerii przyczyniły się do wzrostu zapotrzebowania na broń w regionie. Benin służy jako kraj tranzytowy w przypadku handlu bronią do Nigerii, częściowo na szlakach lądowych, którymi broń przewożona jest z Sahelu. Także port w Kotonu jest wykorzystywany jako punkt importu/tranzytu broni, jednak zazwyczaj dotyczy to niewielkich ilości tego towaru.[80]

Benin jest także węzłem tranzytowym dla heroiny przewożonej przez Afrykę, która jest przeznaczona na rynki europejskie. Głównym punktem tranzytowym na tej trasie jest lotnisko w Kotonu, ponieważ narkotyki przemyca się w częściach samolotów. Większość kokainy przywożona jest natomiast drogą morską przez port w Kotonu. Siatki przestępcze od wielu lat wykorzystują port do sprowadzania kokainy z Ameryki Łacińskiej do Afryki Zachodniej.[81]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo Beninu zapewnia swobodę przemieszczania się wewnętrznego, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a rząd generalnie przestrzega tych praw.[82]

76 ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Benin, Protesty, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool

77 Global Organized Crime Index, Benin, https://ocindex.net/country/benin

78 Interpol, Benin, https://www.interpol.int/Who-we-are/Member-countries/Africa/BENIN

79 Global Organized Crime Index, Benin, https://ocindex.net/country/benin

80 Global Organized Crime Index, Benin, https://ocindex.net/country/benin

81 Global Organized Crime Index, Benin, https://ocindex.net/country/benin

82 USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Benin, 24.04.2024, https://www.ecoi.net/en/document/2107617.html

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

W przypadku migracji wewnętrznej przepływ odbywa się głównie ze wsi do miast. Nieformalny rynek dla ludności migrującej koncentruje się głównie w sektorach rolnictwa, przemysłu i handlu. Migranci są narażeni na przemyt i handel ludźmi. Są także ofiarami dyskryminacji, głównie w zakresie czesnego dla dzieci imigrantów, które jest nieproporcjonalnie wyższe niż w przypadku obywateli tego kraju.[83]

WEWNĘTRZNI UCHODŹCY

W Beninie dochodzi do przesiedleń ludności będących skutkiem działalności ugrupowań zbrojnych. Zgodnie ze stanem na maj 2025 r. w kraju tym było 16 700 zidentyfikowanych osób wewnętrznie przesiedlonych (IDP), z czego 13 000 zostało przesiedlonych z powodu konfliktów i przemocy. Wszystkie z ww. przesiedleń miały miejsce w departamentach Atacora i Alibori.[84]

Rząd zapewnia pomoc humanitarną osobom wewnętrznie przesiedlonym za pośrednictwem swojej Krajowej Agencji Ochrony Ludności i współpracuje z organizacjami humanitarnymi.[85]

UCHODŹCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

W ogólnodostępnych źródłach brak jest informacji na temat uchodźców z Beninu w krajach ościennych.

PODSUMOWANIE

Benin jest republiką prezydencką. Prawo tego kraju nie przewiduje kary śmierci.

Na terenie Beninu toczy się konflikt zbrojny o niskiej intensywności. W walkach biorą udział Siły Zbrojne Beninu (Forces Armees Beninoises, FAB) i dżihadystyczna grupa zbrojna Jamaat Nusrat al-Islam wal Muslimeen (JNIM). Dochodzi również do pojedynczych starć między FAB i bojownikami Państwa Islamskiego w Sahelu (IS Sahel). Ww. walki toczą się na północy kraju, w departamentach Atacora i Alibori.

W kraju tym nie występuje jednak powszechne zagrożenie życia cywilów.

W Beninie, w wyniku działań ugrupowań zbrojnych dochodzi do przesiedleń ludności. W maju 2025 r. liczba IDP przemieszczonych w związku z przemocą wynosiła około 13 000 osób. Przesiedlenia mają charakter lokalny, a przesiedlonym udzielana jest pomoc.

[83] Integral Human Development, Benin, https://migrants-refugees.va/country-profile/benin/

[84] IOM (International Organization for Migration), BENIN - CÔTE D'IVOIRE - GHANA – TOGO, 31.05.2025, https://share.google/kZDX29fhzYULeFHaA

[85] USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Benin, 24.04.2024, https://www.ecoi.net/en/document/2107617.html

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie", „dyskryminacja", „konflikt" itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

.

BIBLIOGRAFIA:

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), Benin, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, https://acleddata.com/data-export-tool
2. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024 [ACT 50/8976/2025], 04.2025, https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/
3. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Benin, 17.09.2025, https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/benin/
4. Clingendeal Institute, Explaining JNIM expansion into Benin, https://www.clingendael.org/pub/2022/conflict-in-the-penta-border-area/3-explaining-jnim-expansion-into-benin/
5. Foreign Travel Advice, Benin, 02.07.2025, https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/benin
6. Global Initiative Against, Transnational Organized Crime, Hostage to violent extremism, 07.03.2024, https://globalinitiative.net/analysis/hostage-to-violent-extremism-kidnapping-in-northern-benin/
7. Global Organized Crime Index, Benin, https://ocindex.net/country/benin
8. IFAID (International Fund for Agricultural Development), Benin. https://www.ifad.org/en/w/countries/benin
9. Integral Human Development, Benin, https://migrants-refugees.va/country-profile/benin/
10. Interpol, Benin, https://www.interpol.int/Who-we-are/Member-countries/Africa/BENIN
11. IOM (International Organization for Migration), BENIN - CÔTE D'IVOIRE - GHANA – TOGO, 31.05.2025, https://share.google/kZDX29fhzYULeFHaA
12. MSZ, Benin, https://www.gov.pl/web/nigeria/benin-ie
13. PWN, Benin. Historia. https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Benin-Historia;4573775.html
14. Smart Traveller, Travel Advice, Benin, 30.10.2024, https://www.smartraveller.gov.au/destinations/africa/benin
15. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Benin, 24.04.2024, https://www.ecoi.net/en/document/2107617.html
16. USDOS (US Department of State), 2024 Country Reports on Human Rights Practices: Benin, 12.08.2025, https://www.state.gov/reports/2024-country-reports-on-human-rights-practices/benin/
17. Wikipedia, Districts of Benin, domena publiczna, https://en.wikipedia.org/wiki/Subdivisions_of_Benin/:~:text=Benin%20is%20divided%20into%2012%20departments%20(French:,third%20level%20are%20the%20arrondissements%20of%20Benin.